

Zorgwekkend

Op 29 juni jongstleden stonden ruim 9.000 mensen op het Malieveld in Den Haag. Zij waren bijeengekomen om een krachtig protest uit te roepen tegen de plannen van het kabinet om fors te bezuinigen op de kosten van de geestelijke gezondheidszorg!

Nu was het niet zo dat de manifestatie bedoeld was om de gedachte dat er bespaard en omgebogen moet worden te bestrijden. Nee, ieder weldenkend mens kan nagaan dat de enorme stijging van kosten in de zorg niet meer te betalen valt, zeker bij de huidige vergrijzing van de bevolking. Er zal dus anders gewerkt moeten worden om te zorgen dat de kwaliteit van de zorg op het huidige peil blijft en toekomstige generaties niet opgezadeld worden met een niet meer te overziene schuldenlast!

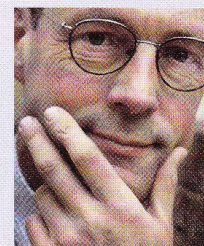
Veranderingen moeten wij niet van de "buitenwereld" verwachten. Wij zijn zelf aan zet!

Nee, de voornaamste reden om zo krachtig te protesteren ligt in een ander feit: namelijk dat deze regering een deel van die bezuiniging op de psychiatrische patiënten zelf wil afwentelen door ze een 'eigen bijdrage' op te leggen. Nu is er op zich nog niets op tegen dat men een bijdrage levert aan de kosten van de zorg, **maar wat ontoelaatbaar is, is het discrimineren van één groep patiënten!** Omdat het uitsluitend gaat gelden voor psychiatrie en niet voor andere ziekten of stoornissen!

Dit is op zich al heel zorgwekkend en tast het beginsel van gelijke behandeling in deze samenleving ernstig aan. Samen met de patiëntenorganisaties zullen de professionals deze discriminerende beslissing nu laten toetsen door de (Europese) rechter!

Maar nog veel zorgwekkender is wat er na de betoging van 29 juni gebeurde in de Tweede en de Eerste Kamer van ons parlement. **Geen enkele partij heeft een motie ingediend om dit aspect van de discriminatie principieel aan de kaak te stellen.** Er is gesteggeld over de hoogte van de eigen bijdrage en die is van ongelimiteerd op 9/6 (dat wil zeggen voor iedere ¹DBC een nieuwe eigen bijdrage) eerst naar € 295,- per jaar aangepast en op 26/7 definitief (?) vastgesteld op € 200,- per jaar voor alle patiënten boven de 18 jaar die niet gedwongen worden behandeld.

Prof. Dr. Rutger Jan van der Gaag (1950) is hoogleraar klinische kinder- en jeugdpsychiatrie aan het UMC St. Radboud in Nijmegen en tevens opleider/manager behandelingen bij Karakter in Ede. Daarnaast is hij voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP).

Maar het principe dat een groep patiënten gediscrimineerd gaat worden, is nauwelijks ter sprake geweest. De partijen hebben zich laten misleiden door uitspraken van de minister dat er al een eigen bijdrage in de eerste lijn geldt, dus dat het niet zo'n principiële grote stap is. Maar daar valt veel op af te dingen: de eerstelijnspsycholoog is er voor levensvragen die iedereen kan ervaren en niet voor psychiatrische problematiek. Evenmin is er vanuit het grote publiek enige solidariteit getoond rondom deze zorg. De enige partijen die de discriminatie meteen heel heftig hebben bestreden zijn de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst (KNMG) en de Orde van Medisch Specialisten, die in brieven aan de Minister en de Kamerleden hun afkeuring over een dergelijke discriminatie onomwonden hebben laten klinken. Verder geen reacties buiten de sector!

Wat nu? Allereerst moeten wij ons realiseren dat wij met de psychiatrische ziekten en stoornissen, waaronder bijvoorbeeld autisme, in een hoek zitten waarvan de maatschappij zich niet realiseert dat deze gelijk zijn aan zogenoemde lichamelijke ziekten en ontzettend veel ongemak en lijden met zich meebrengen. Wij zullen de krachten dus moeten bundelen en nog krachtiger moeten werken aan anti-stigma campagnes. Maar aan de andere kant moeten wij realistisch zijn. Veranderingen moeten wij niet van de "buitenwereld" verwachten. Wij zijn zelf aan zet! Dit is geen nieuwe les. Heel veel ouders en mensen met autisme weten dat je het uiteindelijk helaas vaak van je eigen kracht en doorzettingsvermogen moet hebben. Patiënten en hun omgeving en professionals in de geestelijke gezondheidszorg zullen de handen ineen moeten slaan om een betere, effectievere zorg te bewerkstelligen waar het geld wordt ingezet voor daadwerkelijke hulp en niet wordt verspild aan verlammeende bureaucratie!

Hopelijk zal dat het resultaat worden van de hartverwarmend grote opkomst op 29 juni op het Malieveld! Die solidariteit tussen zorgvragers en professionele zorgverleners zal de basis moeten vormen voor een nog betere (en betaalbare) zorg voor psychiatrische patiënten en hun omgeving in 'zorgwekkende' tijden! ■

Rutger Jan van der Gaag is ook dit jaar weer een van de sprekers op het NVA-congres in oktober.

¹DBC = diagnosebehandelcombinatie